

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
POLSKA
SDB

Specyfika projektów innowacyjnych PO KL, w tym projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym

Lublin, 3 października 2011 r.

Spotkanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Prezentacja stanowi własność intelektualną Krajowej Instytucji Wspomagającej CPE i jest chroniona prawem autorskim

KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
POLSKA
SDB

Prowadzenie

Spotkanie prowadzone jest:

- ☐ przez eksperta
- ☐ reprezentującego firmę PSDB
- ☐ na zlecenie Krajowej Instytucji Wspomagającej – Centrum Projektów Europejskich

Spotkanie jest współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
POLSKA
SDB

Krajowa Instytucja Wspomagająca – zadania (1)

- ☐ wsparcie merytoryczne dla Instytucji Pośredniczących / Instytucji Pośredniczących II stopnia przy realizacji projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej PO KL,
- ☐ wsparcie szkoleniowo-doradcze dla IP/IP2, ROEFS, ekspertów, potencjalnych projektodawców oraz beneficjentów,
- ☐ wsparcie dla ekspertów oceniających projekty innowacyjne PO KL – konsultacje telefoniczne,
- ☐ udział w spotkaniach informacyjnych z potencjalnymi projektodawcami w ramach konkursów na projekty innowacyjne i współpracy ponadnarodowej PO KL,
- ☐ pomoc w nawiązywaniu kontaktów z partnerami zagranicznymi w celu realizacji współpracy ponadnarodowej.

KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB ISB

Krajowa Instytucja Wspomagająca – zadania (2)

- ❑ monitorowanie stanu wdrażania projektów innowacyjnych oraz współpracy ponadnarodowej w komponentie centralnym i regionalnym PO KL,
- ❑ inicjowanie i monitorowanie procesu upowszechniania i włączania produktów projektów innowacyjnych do głównego nurtu polityki,
- ❑ koordynacja 4 Krajowych Sieci Tematycznych w obszarach Zatrudnienia i integracji społecznej, Dobrego rządzenia, Adaptacyjności oraz Edukacji i szkolnictwa wyższego,
- ❑ prowadzenie Sekretariatu Ogólnego RST, monitorującego i wspomagającego prace Regionalnych Sieci Tematycznych.

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA FUNDUSZ SPÓŁNOŚCI

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB ISB

Krajowa Instytucja Wspomagająca – zadania (3)

- ❑ opracowywanie materiałów oraz podręczników dotyczących projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej PO KL,
- ❑ redagowanie Biuletynu KIW – kwartalnika dotyczącego zagadnień związanych z innowacyjnością i współpracą ponadnarodową w ramach dziedziny zasobów ludzkich,
- ❑ prowadzenie serwisu internetowego KIW zawierającego:
  - ✓ aktualne informacje o stanie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej,
  - ✓ ogłoszenia dotyczące trwających naborów wniosków na PI i PWP,
  - ✓ bazę projektów i rezultatów zarówno PIW EQUAL, jak i PO KL,
  - ✓ protokoły obrad, uchwały i strategię wdrażania projektów innowacyjnych związane z pracami KST i RST,
  - ✓ wszystkie publikacje KIW, w tym te, które jeszcze nie ukazały się drukiem.

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA FUNDUSZ SPÓŁNOŚCI

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB ISB

Publikacje KIW (1)

Wszystkie publikacje dostępne są na stronie internetowej – www.kiw-pokl.org.pl

- ❑ *Projekty innowacyjne. Poradnik dla projektodawców Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*
- ❑ *Projekty współpracy ponadnarodowej – podręcznik dla projektodawców*
- ❑ *Komentarz do Instrukcji przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL*
- ❑ *Empowerment w projektach innowacyjnych PO KL*

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA FUNDUSZ SPÓŁNOŚCI

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB **ISB**

Publikacje KIW (2)

NOWOŚCI

- ❑ *Poradnik dla oceniających projekty innowacyjne i projekty współpracy ponadnarodowej*
- ❑ *Upowszechnianie i mainstreaming w projektach innowacyjnych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*

DOKUMENT

- ❑ *Zalecenia KIW w zakresie przeglądu okresowego w ramach realizacji projektów innowacyjnych w PO KL*

KAPITAŁ LUDZKI **UNIA EUROPEJSKA**

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB **ISB**

Kontakt do KIW

Krajowa Instytucja Wspomagająca – Centrum Projektów Europejskich
 Ul. Domaniewska 39a, 02-672 Warszawa
 E-mail: kiw@cpe.gov.pl
 Faks: (22) 201 97 25

Zespół ds. projektów współpracy ponadnarodowej PO KL
 Tel.: (22) 378 31 59
 Zespół ds. projektów innowacyjnych PO KL
 Tel.: (22) 378 31 60
 Zespół ds. wsparcia realizacji projektów
 Tel.: (22) 378 31 61

KAPITAŁ LUDZKI **UNIA EUROPEJSKA**

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB **ISB**

Część I

- Wprowadzenie
- Projekt innowacyjny – specyfika i cechy charakterystyczne

KAPITAŁ LUDZKI **UNIA EUROPEJSKA**

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

Definicje (1)

Podejście innowacyjne w PO KL to:

- nastawienie na wsparcie nowych, nietypowych grup na rynku pracy oraz rozwiązanie problemu, który do tej pory nie był przedmiotem polityki państwa
- wykorzystanie nowych instrumentów w rozwiązywaniu dotychczasowych problemów na rynku pracy, w tym adaptacja rozwiązań sprawdzonych w innych krajach, regionach, kontekstach (np. w stosunku do innej grupy docelowej), rozwój, modyfikacja dotychczas stosowanych instrumentów w celu zwiększenia ich adekwatności, skuteczności i efektywności

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

Definicje (2)

Celem projektu innowacyjnego jest poszukiwanie nowych, lepszych, efektywniejszych sposobów rozwiązywania problemów mieszczących się w obszarach wsparcia EFS

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

Definicje (3)

Projekt innowacyjny

- poszukuje nowych sposobów rozwiązywania problemów
- jest nastawiony na badanie i rozwój oraz (lub) upowszechnianie i włączanie do praktyki konkretnych produktów, służących rozwiązaniu problemów grup docelowych, a nie wprost na rozwiązanie tych problemów
- nie służy rozwiązywaniu problemów grup docelowych, co rozwiązywaniu problemów wynikających z braku właściwych instrumentów wspierania grup docelowych
- to projekt przygotowany i złożony w odpowiedzi na odrębny konkurs zgodnie z zapisami sekcji D Planu Działania

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
POLSKA
SDB

Rodzaje projektów innowacyjnych

Projekty innowacyjne testujące
mają na celu wypracowanie,
upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki
nowych rozwiązań

Projekty innowacyjne upowszechniające
mają na celu nie wypracowanie nowego produktu,
lecz upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki
dobrych praktyk/rozwiązań wypracowanych w ramach innych
programów czy projektów

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWOJOWA DZIAŁALNOŚĆ

OPOLSKA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

UNA EUROPEJSKA
KAPITAŁ LUDZKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
POLSKA
SDB

Specyfika projektów innowacyjnych

- ☐ Innowacyjność
- ☐ Produkt finalny
- ☐ Grupy docelowe i ich angażowanie
- ☐ Upowszechnianie i włączanie do polityki/praktyki
- ☐ Etapowość realizacji

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWOJOWA DZIAŁALNOŚĆ

OPOLSKA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

UNA EUROPEJSKA
KAPITAŁ LUDZKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
POLSKA
SDB

Innowacyjność

Związana z konkretnym obszarem, miejscem i czasem, stąd niemożliwe jest
podanie jej uniwersalnej definicji, zwłaszcza dla tak szerokiego obszaru
jak obszar wsparcia EFS

Z tego powodu nie można mówić o przejrzystej i jednoznacznej definicji
innowacyjności w oderwaniu od kontekstu konkretnego problemu,
obszaru, także geograficznego, konkretnych grup docelowych,
konkretnego czasu

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWOJOWA DZIAŁALNOŚĆ

OPOLSKA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

UNA EUROPEJSKA
KAPITAŁ LUDZKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB

Innowacyjność

Innowacyjność w danym projekcie:

- ☐ wynika z charakteru i ze specyfiki Tematu dla projektów innowacyjnych
- ☐ może wystąpić w jednym z 3 wymiarów

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ OSOBISTOŚCI I WYKONANIE

OPOLSKA REGIONALNA AGENCJA WSPÓŁPRACY

UNA EUROPEJSKA
KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB

Temat dla projektów innowacyjnych

Priorytet VII

Metody utrzymania aktywności zawodowej pracowników w grupie wiekowej 50+

Wzmocnienie współpracy przedsiębiorców z sektorem nauki

Priorytet IX

Modernizacja oferty kształcenia zawodowego w powiązaniu z potrzebami lokalnego/regionalnego rynku pracy

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ OSOBISTOŚCI I WYKONANIE

OPOLSKA REGIONALNA AGENCJA WSPÓŁPRACY

UNA EUROPEJSKA
KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB

Wymiary innowacyjności

- ☐ wymiar uczestnika projektu – nastawienie na wspieranie nowych, nietypowych grup, nie korzystających wcześniej z pomocy
- ☐ wymiar problemu – rozwiązanie problemu, który do tej pory nie był w wystarczającym stopniu uwzględniony w polityce państwa
- ☐ wymiar formy wsparcia – wykorzystanie nowych instrumentów w rozwiązywaniu dotychczasowych problemów, możliwość adaptowania rozwiązań sprawdzonych w innych krajach, regionach czy też w innych kontekstach

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ OSOBISTOŚCI I WYKONANIE

OPOLSKA REGIONALNA AGENCJA WSPÓŁPRACY

UNA EUROPEJSKA
KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB

Produkt finalny

Produkt, w przypadku projektów innowacyjnych jest rozumiany jako model/narzędzie/instrument

Produkt to nowe rozwiązanie problemów, nowe podejście do rozwiązania problemów, nowe metody postępowania, nowe formy i treści działania/nauczania

Wypracowany produkt projektu może być innowacyjny w skali europejskiej, krajowej, regionalnej lub lokalnej, choć ta jest najmniej pożądana

Produkty: pośrednie lub/i kilka równoległych produktów finalnych w ramach jednego projektu

Wstępna wersja produktu finalnego to pełny produkt finalny, gotowy do testowania, a więc przed ostatecznymi poprawkami, jednak w pełni opracowany

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB

Przykład produktu finalnego 1

Produkt finalny Model współpracy grup docelowych na rzecz aktywizacji osób po 50 roku życia na rynku pracy

Produkty pośrednie

- ☐ Projekt kampanii PR
- ☐ Model tworzenia partnerstwa
- ☐ Scenariusz konkursu „Gmina Przyjazna 50+”
- ☐ Projekt i opis funkcjonowania strony internetowej partnerstwa
- ☐ Scenariusz wydarzenia „Dzień Aktywizacji 50+” zawierający instrukcje, wytyczne, wskazówki, konieczne do zorganizowania i wdrożenia „Dnia Aktywizacji 50+”
- ☐ Scenariusz panelu dyskusyjnego przedstawicieli grup docelowych wraz z materiałami oraz wytycznymi jak zorganizować taki panel

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB

Przykład produktu finalnego 1

- ☐ Scenariusz szkoleń dla pracodawców wraz z materiałami oraz wytycznymi dla trenera:
- ✓ Moduł I: Zmiany demograficzne – co oznaczają dla przedsiębiorstwa?
- ✓ Moduł II: Przełamywanie stereotypów związanych z zatrudnianiem dojrzałych pracowników
- ✓ Moduł III: Elastycznie czy tradycyjnie? – czyli równowaga między potrzebami pracowników i pracodawcy.
- ✓ Moduł IV: W jaki sposób Państwo wyszło na przeciw przedsiębiorcom „przyjaznym pokoleniu 50+”
- ☐ Katalog Dobrych Praktyk dotyczących pracownika 50+ obrazujący rzeczywiste przykłady dostosowane do treści przekazywanych w ramach „Dnia Aktywizacji 50+”.

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
projekt

Przykład produktu finalnego 1

- ☐ Scenariusz szkoleń dla pracowników 50+
- ✓ „Nie taki diabeł straszny...” – czyli fakty i stereotypy związane z wiekiem
- ✓ „Życie bez zajęcia, czyli nadmiar wolnego czasu” – psychologiczne koszty przejścia na emeryturę
- ✓ „Nie tylko doświadczenie i mądrość życiowa – co traci pracodawca wraz z odchodzącym starszym pracownikiem” – o zaletach pokolenia 50+
- ✓ „Między pracą zawodową a pasją życiową...” – elastyczne formy pracy
- ✓ „Oswoić zmianę dzięki edukacji całonocnej i profilaktyce zdrowotnej” – o możliwościach doskonalenia umysłu i ciała
- ✓ „Zwiększ swoje szanse na rynku pracy i zaprojektuj własną karierę zawodową w drugiej połowie życia” – doradztwo zawodowe

KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA OŚWIATOWA

OPRACOWANIE
BENEFICJARIUSZ

UNA EUROPEJSKA
INICJATYWA
PRAWIDŁY SPÓŁNOTY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
projekt

Przykład produktu finalnego 2

Produkt finalny: Innowacyjny, interdyscyplinarny program nauczania przedmiotów matematyczno – przyrodniczych metodą projektu

Produkty pośrednie

- ☐ Skrypty dla uczniów – 6 rodzajów, dwa poziomy zaawansowania (podstawowy dla uczniów szkół podstawowych, zaawansowany dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych), dla każdego poziomu odrębne skrypty poświęcone poszczególnym żywiołom (3 żywioły: woda, ziemia, powietrze)
- ☐ Skrypty dla nauczycieli – 3 rodzaje
- ☐ Scenariusze lekcji
- ☐ Instrukcje techniczne do prowadzenia zajęć dla nauczycieli
- ☐ Arkusze doświadczeń – dodatkowe materiały dla uczniów
- ☐ Arkusze poboru prób – dodatkowe materiały dla uczniów

KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA OŚWIATOWA

OPRACOWANIE
BENEFICJARIUSZ

UNA EUROPEJSKA
INICJATYWA
PRAWIDŁY SPÓŁNOTY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
projekt

Grupy docelowe

Grupa docelowa – osoby, grupy, środowiska, które wymagają wypracowania nowych rozwiązań czy podejść, w projektach innowacyjnych dzieli się na:

- ☐ **Użytkowników** – to ci, którzy otrzymują do rąk nowe metody działania, nowe technologie, nowe narzędzia
- ☐ **Odbiorców** – to ci, których problemy będą mogły być skutecznie/skutecznie rozwiązywane dzięki nowej metodzie

KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA OŚWIATOWA

OPRACOWANIE
BENEFICJARIUSZ

UNA EUROPEJSKA
INICJATYWA
PRAWIDŁY SPÓŁNOTY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB

Wymiary przedstawienia grupy użytkowników

Wymiar docelowy
wszyscy członkowie grupy docelowej, którzy ostatecznie powinni otrzymać do stosowania nowe narzędzie

Wymiar upowszechniania i włączania
liczba i charakterystyka przedstawicieli grupy docelowej, którym nowe narzędzie zostanie przekazane w ramach działań upowszechniających i włączających do polityki zastosowanych w projekcie

Wymiar testowania
liczba i charakterystyka przedstawicieli grupy docelowej, którzy uczestniczyć będą w testowaniu i ocenie produktu w ramach projektu

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWOJOCENNY DZIAŁANIE OŚWIATOWE

OPERA WARSZAWA

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB

Wymiary przedstawienia grupy odbiorców

Wymiar docelowy
wszyscy ci, którzy potencjalnie będą mogli skorzystać ze wsparcia z zastosowaniem nowego narzędzia już po jego włączeniu do polityki

Wymiar upowszechniania i włączania – nowość od 1.01.2011
liczba i charakterystyka przedstawicieli grupy docelowej, którzy będą aktywowani z wykorzystaniem wypracowanego narzędzia w ramach upowszechniania i włączania

Wymiar testowania
liczba i charakterystyka przedstawicieli grupy docelowej, którzy uczestniczyć będą w testowaniu i ocenie produktu w ramach projektu

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWOJOCENNY DZIAŁANIE OŚWIATOWE

OPERA WARSZAWA

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB

Włączanie grup docelowych

Włączać grupy docelowe można w:

- ☐ zarządzanie (udział w pracach ciał doradczych, sterujących, grupach roboczych itp.)
- ☐ pogłębioną diagnozę (udział w grupach focusowych, jako odbiorcy działań diagnostycznych, konsultacje wniosków, ocena raportów, recenzja opracowań)
- ☐ opracowanie produktu finalnego (konsultacje, recenzje)
- ☐ opracowanie strategii wdrażania (opiniowanie, udział w spotkaniach roboczych, dyskusjach)
- ☐ testowanie
- ☐ walidację (udział w pracach ST, opiniowanie produktu)
- ☐ upowszechnianie i włączanie do polityki (udział w konferencjach, spotkaniach, informowanie, prezentowanie, udział w działaniach promocyjnych)

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWOJOCENNY DZIAŁANIE OŚWIATOWE

OPERA WARSZAWA

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Upowszechnianie i włączanie (1)

Upowszechnianie to przekazywanie do zdefiniowanych adresatów merytorycznych informacji na temat wypracowywanych w projekcie dobrych praktyk, rezultatów oraz przede wszystkim produktów

 KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ CZŁOWIEKA JEST KLUCZEM

 CENTRUM INNOWACJI
I TRANSFERU TECHNOLOGII

 UNIA EUROPEJSKA
ROZWÓJ I WYKONANIE
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Upowszechnianie i włączanie (2)

Mainstreaming - włączanie produktów projektów innowacyjnych do głównego nurtu polityki lub praktyki, mainstreaming dzielimy na:

Mainstreaming horyzontalny – skoncentrowany na działaniach praktycznych, najczęściej bywa ograniczony do poziomu lokalnego i regionalnego, na którym wygenerowano dobre rozwiązanie, praktykę. Dokonujące się w jego ramach powielanie w całości lub w części przez inny podmiot produktów finalnych to inaczej mainstreaming praktyk

Mainstreaming wertykalny – angażujący otoczenie polityczne i decydentów różnych szczebli w celu przekonania ich do włączenia produktów projektu do systemu wpływającego lub współtworzącego główny nurt polityki. Dokonujące się w jego ramach wpływ doświadczeń i rozwiązań wypracowanych w projekcie na główny nurt polityk i decyzji politycznych to inaczej mainstreaming polityk

 KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ CZŁOWIEKA JEST KLUCZEM

 CENTRUM INNOWACJI
I TRANSFERU TECHNOLOGII

 UNIA EUROPEJSKA
ROZWÓJ I WYKONANIE
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Etapy realizacji (1)

I ETAP Przygotowania (3-8 miesięcy)

- ☐ diagnoza i analiza problemu
- ☐ tworzenie (rozszerzanie) partnerstwa
- ☐ opracowanie wstępnej wersji produktów pośrednich i produktu finalnego

Realizacja wszystkich wyżej opisanych faz, za wyjątkiem budowania (rozszerzania) partnerstwa, jest obowiązkowa

Opracowanie strategii wdrażania projektu innowacyjnego

 KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ CZŁOWIEKA JEST KLUCZEM

 CENTRUM INNOWACJI
I TRANSFERU TECHNOLOGII

 UNIA EUROPEJSKA
ROZWÓJ I WYKONANIE
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Etapy realizacji (2)

II ETAP Wdrożenia

- ☐ testowanie opracowanego produktu na wybranej oraz szczegółowo określonej i scharakteryzowanej grupie docelowej użytkowników i odbiorców
- ☐ ewaluacja zewnętrzna produktu finalnego
- ☐ analiza informacji z testowania i ewaluacji – ocena efektów testowania
- ☐ opracowanie produktu finalnego

Przygotowanie opisu produktu finalnego i poddanie produktu walidacji

- ☐ upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki

Realizacja wszystkich wyżej wskazanych faz jest obowiązkowa

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

 UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Pogłębiona diagnoza

Realizacja pogłębionej diagnozy może wiązać się z realizacją takich działań, jak (z poniesieniem takich wydatków, jak):

- ☐ zatrudnienie ekspertów/badaczy/ankieterów, w zależności od przyjętej metody, wynagrodzenie za opracowanie metody, narzędzi
- ☐ organizacja badań np. grup fokusowych, pokrycie kosztów prowadzenia fokusów
- ☐ organizacja i zakup danych, informacji, publikacji
- ☐ organizacja podróży w celu zdobycia danych, delegacje i pobyt
- ☐ organizacja spotkań konsultacyjnych i innych form angażowania grup docelowych

Konieczność prowadzenia badań musi być uzasadniona diagnozą, a same badania nie mogą prowadzić do uzyskiwania danych już dostępnych z innych źródeł

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

 UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Testowanie

Charakter testowania, rodzaje zaplanowanych działań i ponoszonych wydatków, będą zależały od (katalog otwarty):

- ☐ cech charakterystycznych i specyfiki produktu finalnego
- ☐ liczby i rodzaju produktów pośrednich
- ☐ sytuacji/realiów funkcjonowania użytkowników/odbiorców
- ☐ typu podmiotów występujących jako użytkownicy i/lub odbiorcy
- ☐ cech osób występujących jako użytkownicy i/lub odbiorcy

Testowanie produktu, jakim jest innowacyjny **program szkolenia** wraz z materiałami będzie polegało na przeprowadzeniu szkolenia, testowanie **produktu edukacyjnego**, na jego wykorzystaniu w cyklu edukacyjnym, a produktu pt. **model współpracy instytucji** określonego typu, na praktycznej realizacji tej współpracy zgodnie z zasadami i z wykorzystaniem narzędzi wypracowanych w ramach projektu

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

 UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Dodatkowe narzędzia oceny

- ☐ Strategia wdrażania projektu innowacyjnego
- ☐ Walidacja produktu projektu innowacyjnego

Umożliwiają wypracowanie produktu, który będzie odpowiadał na rzeczywiste potrzeby grup docelowych poprzez uwzględnienie opinii różnych zainteresowanych środowisk i ekspertów w dziedzinie odpowiadającej zakresowi projektu

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA
ROZWÓJ CZŁOWIEKA

 CENTRALNY PUNKT INFORMACYJNY

 UNIA EUROPEJSKA
KROK W PRZODZIE

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Strategia wdrażania (1)

Jest dokumentem w gruncie rzeczy operacyjnym
Stanowi dodatkowe narzędzie oceny projektu innowacyjnego testującego
Jest przygotowywana i przekazywana do akceptacji na zakończenie realizacji Etapu I projektu
Doprecyzowuje i uszczegóławia zapisy wniosku
Może różnić się od wniosku, jeśli jest to uzasadnione wynikiem prac podejmowanych w I etapie projektu - nie może się różnić w zakresie celu, a jedynie w zakresie sposobu dojścia do tych celu
W wyniku zatwierdzenia strategii może, choć nie musi zostać zmodyfikowany wniosek - wyłącznie w zakresie wynikającym z zatwierdzonej strategii
Nie złożenie strategii: rozwiązanie umowy ze skutkiem natychmiastowym i zwrot całości lub części dotychczas otrzymanych środków

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA
ROZWÓJ CZŁOWIEKA

 CENTRALNY PUNKT INFORMACYJNY

 UNIA EUROPEJSKA
KROK W PRZODZIE

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Strategia wdrażania (2)

Opracowywana według wzoru zgodnie z zapisami *Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL* (wzór strategii - Załącznik 12, lista sprawdzająca – Załącznik 13),
Wzór dotyczy minimalnego zakresu strategii, który może być, pod pewnymi warunkami (termin, informacja) rozszerzony przez IOK (IWPS)
Opiniowana przez Sieć Tematyczną na podstawie opinii eksperta
Opinia ST musi zawierać uzasadnienie, nie jest jednak wiążąca dla IOK (IWPS)
Akceptowana / akceptowana warunkowo / odrzucana przez IOK (IWPS)
Decyzja IOK (IWPS) musi zawierać uzasadnienie
Konsekwencje odrzucenia strategii – rozwiązanie umowy o dofinansowanie
Poprawiona strategia (akceptacja warunkowa) nie wraca już do ST

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA
ROZWÓJ CZŁOWIEKA

 CENTRALNY PUNKT INFORMACYJNY

 UNIA EUROPEJSKA
KROK W PRZODZIE

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB ISDB

Walidacja produktu (1)

Jest procesem polegającym na ocenie projektu pod kątem innowacyjności, trafności i użyteczności produktu finalnego

Dodatkowe narzędzie oceny projektu innowacyjnego testującego

Następuje po analizie wyników testowania, ewaluacji zewnętrznej i opracowaniu produktu finalnego

Podstawą dla oceny jest opis produktu finalnego opracowany przez beneficjenta i złożony (wraz z produktem) w sekretariacie ST

Wzór opisu produktu określony jest w *Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL* (wzór opisu - Załącznik 14, arkusz oceny – Załącznik 15)

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA FUNDUSZ SPÓŁNOTY

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB ISDB

Walidacja produktu (2)

Wzór dotyczy minimalnego zakresu opisu produktu, który może być, pod pewnymi warunkami (termin, informacja) rozszerzony przez IOK (IWPS)

Opiniowana przez ST na podstawie opinii eksperta

Sieć Tematyczna waliduje produkt lub go nie waliduje (brak opcji warunkowej)

Konsekwencja walidacji przez ST – decyzja IOK (IWPS) o realizacji ostatniej fazy bez zmian lub w zmienionym zakresie

Konsekwencje braku walidacji/nie złożenia produktu do walidacji – rozwiązanie umowy o dofinansowanie lub zmniejszenie kwoty dofinansowania lub realizacja ostatniej fazy bez zmian lub jej realizacja w zmienionym zakresie

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA FUNDUSZ SPÓŁNOTY

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB ISDB

Opiniowanie strategii wdrażania i walidacja produktu finalnego

Najpełniejszy opis procedur:

- ☐ *Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL*
- ☐ *Projekty innowacyjne. Poradnik dla projektodawców projektów innowacyjnych PO KL*
- ☐ *Koncepcja funkcjonowania Sieci Tematycznych*

KIW odpowiada za przygotowanie procedur działania Sieci Tematycznych biorących udział w procesie

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA FUNDUSZ SPÓŁNOTY

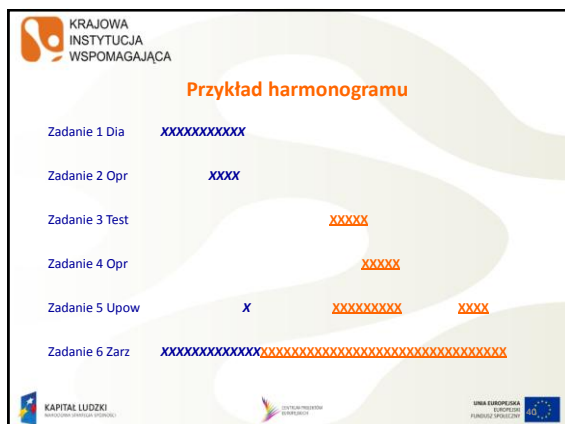

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
Polska Sieć
Badań

Część II

• Wniosek o dofinansowanie projektu innowacyjnego i ogólne kryteria merytoryczne oceny

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ CZŁOWIEKA DLA INNOWACJI

OPERA
CENTRUM PRACOWNI
BIZNESOWYCH

UNIA EUROPEJSKA
Europejski Fundusz Społeczny

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Od czego zacząć

- ☐ zapoznanie się z dokumentacją konkursową dla danego konkursu
- ☐ zapoznanie się z publikacjami dotyczącymi PI
- ☐ zapoznanie się z metodyką PCM
- ☐ zapoznanie się z literaturą dotyczącą Tematu konkursu
- ☐ zebranie informacji o działaniach dotychczas podejmowanych w danym obszarze, zebranie danych i publikacji, dokonanie analizy działań dotychczas podejmowanych w kontekście osiągnięć i porażek
- ☐ zapoznanie się z zakresem projektów wcześniej wdrażanych w danym obszarze w innych krajach i w ramach innych programów
- ☐ dokonanie wstępnej, choć głębokiej, diagnozy obszarów problemowych
- ☐ opracowanie projektu, drzewa problemów, drzewa celów, matrycy logicznej dla całego projektu
- ☐ konsultacje z doradcą (IP, IP2, ROEFS)
- ☐ wypełnienie wniosku o dofinansowanie

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ CZŁOWIEKA DLA INNOWACJI

Ksernio
CENTRUM PRACOWNI
BIZNESOWYCH

UNIA EUROPEJSKA
Europejski Fundusz Społeczny

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Publikacje na początek

- ☐ Projekty innowacyjne. Poradnik dla projektodawców projektów innowacyjnych PO KL
- ☐ Instrukcja do wniosku o dofinansowanie w ramach POKL
- ☐ Komentarz do Instrukcji do wniosku o dofinansowanie w ramach POKL
- ☐ Poradnik dla oceniających projekty innowacyjne i projekty współpracy ponadnarodowej

www.kiw-pokl.org.pl

Dokumentacja konkursowa

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

 CENTRUM INNOWACJI I
TRANSFERU TECHNOLOGII

 UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Wniosek o dofinansowanie (1)

Różnice w odniesieniu do wniosku o dofinansowanie projektu standardowego:

- ☐ W tytule należy dodać na początku symbol PI lub PI-PWP
- ☐ Pole 1.2 i 1.3 - Wybór działania/podziałania wskazanego w dokumentacji konkursowej (już nie dodatkowego/"wirtualnego" działania dla PI)
- ☐ Pole 1.4 – Województwo
- ☐ Pole 1.11 – Projekt innowacyjny
- ☐ Pole 1.12 – Projekt z komponentem ponadnarodowym
- ☐ Pole III – inne pytania i instrukcja niż dla standardowego
- ☐ Liczba znaków – 30 000 + **5000 na opis ryzyka** (pole 3.4)
- ☐ Tabela 3.2.1 – obejmuje tylko uczestników fazy testowania oraz tych uczestników działań upowszechniających i włączających, którzy będą brali udział w działaniach zmierzających do wdrożenia produktu

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

 CENTRUM INNOWACJI I
TRANSFERU TECHNOLOGII

 UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Wniosek o dofinansowanie (2)

- ☐ Tabela 3.2.1 – obejmuje tylko uczestników fazy testowania i upowszechniania (jeżeli ta faza przewiduje wdrażanie produktu)

W projektach innowacyjnych testujących w polu tym należy wskazać osoby/instytucje obejmowane wsparciem w fazie testowania produktu planowanego do wypracowania i osoby/instytucje wspierane w ramach działań upowszechniających i włączających w politykę

W przypadku działań włączających i upowszechniających należy uwzględnić wyłącznie działania zmierzające do wdrożenia produktu

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

 CENTRUM INNOWACJI I
TRANSFERU TECHNOLOGII

 UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOTY

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

3.1 Uzasadnienie

Wniosek

- 3.1.1 Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu (wskazanie i opis problemu, uzasadnienie zmiany podejścia, zgodność z Tematem, wpływ na grupy inne niż docelowa)
- 3.1.2 Cel główny projektu
- 3.1.3 Cele szczegółowe projektu

Karta oceny

- a. Wskazanie problemów i uzasadnienie potrzeby zmiany (w tym wskazanie na doświadczenie kraju/partnera ponadnarodowego, jeśli dotyczy)
- b. Zdefiniowanie celu głównego i celów szczegółowych
- c. Adekwatność wskaźników pomiaru celów (wartość, źródła weryfikacji, częstotliwość pomiaru)
- d. Zgodność z Tematem dla projektów innowacyjnych testujących

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

3.1.a Opis sytuacji problemowej

- ☐ zdefiniowane i opisane przyczyny i skutki występowania problemu
- ☐ zdefiniowany obszar geograficzny występowania problemu (obszar testowania najczęściej inny niż obszar upowszechniania)
- ☐ powołanie na: informacje, dane, opinie, raporty, inne projekty, nazwane źródła (dostosowane do obszaru geograficznego)
- ☐ odwołanie do polityk

Pomimo, że w projektach innowacyjnych testujących zakłada się przeprowadzenie badań podczas realizacji projektu, wypełnienie wniosku wymaga przeprowadzenia dosyć szerokiej analizy sytuacji wyjściowej (problemowej) jeszcze przed jego złożeniem

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

3.1.b Cel główny i cele szczegółowe

Tabela – osobna dla celu głównego i celów szczegółowych (maksymalnie 5, dla projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym, przynajmniej 1 cel szczegółowy powinien być związany bezpośrednio ze współpracą ponadnarodową) – nowość od 1.01.2011

Zawartość tabel:

- ☐ Cel (główny i szczegółowe)
- ☐ Wskaźnik pomiaru celu (lista rozwijalna lub/i własne)
- ☐ Wartość obecna wskaźnika (K, M, O)
- ☐ Wartość docelowa wskaźnika (K, M, O)
- ☐ Źródło weryfikacji / pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwość pomiaru (techniki i metody pomiaru)

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
POLSKA

Przykład celu głównego i szczegółowych

Cel główny: wzrost adaptacyjności 100 pracowników branży hotelarsko – gastronomicznej z terenu woj. x do końca 2011 roku poprzez zastosowanie metody walidacji kompetencji w oparciu o doświadczenia francuskie

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie polskiego modelu walidacji kompetencji w branży hotelarsko – gastronomicznej w oparciu o doświadczenia francuskie do końca 2011 roku
2. Zwiększenie szans na podniesienie kompetencji 100 pracowników branży hotelarsko – gastronomicznej z woj. x z wykorzystaniem wypracowanego modelu walidacji kompetencji (pilotaż) w okresie od (miesiąc/rok) do (miesiąc/rok) – walidacja
3. Zwiększenie dostępu do wypracowanego modelu na terenie woj. x. do 2012 roku – upowszechnienie

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ KADR I WYKSZTAŁCENIE

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOŚCI

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
POLSKA

3.1.c Wskaźniki

Ocena adekwatności wskaźników pomiaru celów (oceniana jest wartość założonych wskaźników, źródła weryfikacji, częstotliwość pomiaru)

Źródła wskaźników:

- Podręcznik wskaźników PO KL 2007-2013
- Mapa wskaźników monitorowania projektów PO KL (część Podręcznika wskaźników PO KL 2007-2013)
- Zestawienie przykładów alternatywnych wskaźników wg. Poddziału (część Podręcznika wskaźników PO KL 2007-2013)
- Załącznik nr 2 do Wniosku beneficjenta o płatność, część 7 Osiągnięte wartości wskaźników – **w PI mogą zostać ujęte wskaźniki właściwe dla danego Priorytetu**, w którym realizowany jest projekt, a nie jedynie Działania, w ramach którego zabezpieczane są środki
- **Pomysłowość własna wnioskodawcy – najważniejsza w PI**

Początkowa wartość wskaźników dla PI może wynosić „0”

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ KADR I WYKSZTAŁCENIE

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOŚCI

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
POLSKA

3.2 Innowacyjność

Wniosek	<ul style="list-style-type: none"> • Opis i uzasadnienie innowacyjności proponowanego rozwiązania • Wskazanie barier nie pozwalających na stosowanie obecnie proponowanej praktyki • Określenie produktu finalnego • Charakterystyka grup docelowych projektu • Opis włączenia przedstawicieli grup docelowych • Tabela 3.2.1
Karta oceny	<ul style="list-style-type: none"> • a. Opis i uzasadnienie innowacyjności rozwiązania • b. Wskazanie barier • c. Opis produktu finalnego projektu • d. Charakterystyka grup docelowych projektu • e. Opis włączenia grup docelowych

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWÓJ KADR I WYKSZTAŁCENIE

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOŚCI

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

ISB

3.2.a Uzasadnienie innowacyjności

1. Rzetelne uzasadnienie i opis na ile proponowane rozwiązanie będzie inne niż dotychczas stosowane podejście
2. Określenie wymiaru innowacyjności
Wymiar grupy docelowej
Wymiar problemu
Wymiar formy wsparcia
3. Określenie efektywności proponowanego rozwiązania
4. Określenie wartości dodanej projektu

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

ISB

3.2.c Określenie produktu finalnego

1. Istota proponowanego rozwiązania, produktu finalnego, opis produktu finalnego i produktów pośrednich
2. Wskazanie przedmiotu upowszechniania i włączania do polityki
3. Wskazanie potencjału produktu na upowszechnianie
4. Wskazanie warunków i szans wdrożenia produktu do praktyki, wskazanie na ile produkt może być stosowany przez inne podmioty wobec innych grup

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

ISB

3.3 Zadania

Wniosek	<ul style="list-style-type: none"> • Przyporządkowanie zadań do celów projektu • Szczegółowy opis zadań • Opis produktów wytworzonych w ramach realizacji zadań
Karta oceny	<ul style="list-style-type: none"> • a. Wskazanie i opis zadań • b. Opis produktów, które będą wytworzone w ramach zadań • c. Opis sukcesu upowszechniania i włączania • d. Opis sposobu ewaluacji projektu

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

3.3 Zadania (1)

Tabela – nowość od 1.01.2011:

- ☐ Nazwa zadania
- ☐ Szczegółowy opis zadania i produktów (kluczowego produktu czyli produktu finalnego oraz produktów „standardowych” wynikających z zastosowania metodyki PCM i matrycy logicznej), w tym produktów będących efektami współpracy ponadnarodowej i stanowiące o wartości dodanej tej współpracy (jeśli ma zastosowanie w danym konkursie), które będą wytworzone w ramach jego realizacji wraz ze wskaźnikami (terminy, osoby odpowiedzialne) – produkty i wskaźniki SMART, techniki i metody pomiaru, podział zadań/partnerów

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

3.3 Zadania (2)

Tabela -cd

- ☐ Cel szczegółowy projektu (lista)
- ☐ Zadania „wpisane” w tabelę:
  - ✓ zarządzanie
  - ✓ współpraca ponadnarodowa (aktywne pod warunkiem dokonania wyboru wniosku z komponentem ponadnarodowym, w tym formy działań kwalifikowalnych z Zał. 8, wszystkie zadania, także finansowane ze środków partnera zagr.)

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

3.3.a Opis zadań

Działania, które zostaną podjęte w celu eliminacji problemu i osiągnięcia celu projektu powinny być:

- ☐ adekwatne do problemu i charakterystyki grupy docelowej
- ☐ opisane szczegółowo, w sposób umożliwiający ocenę wydatków
- ☐ zgodne z obowiązkowymi etapami realizacji projektu
- ☐ uwzględniające racjonalny harmonogram
- ☐ uwzględniające działania upowszechniające i mainstreaming na wymaganych etapach realizacji

Konieczność prowadzenia badań musi być uzasadniona diagnozą, a same badania nie mogą prowadzić do uzyskiwania danych już dostępnych z innych źródeł

Projekt z komponentem ponadnarodowym – wyodrębnione zadanie pt. Współpraca ponadnarodowa

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

Ewaluacja projektu

- ☐ obowiązkowa w każdym PI od 1.01.2011
- ☐ bliska monitoringowi projektu
- ☐ prowadzona wewnętrznie przez zespół projektowy / zespół ds. monitoringu i ewaluacji przy ewentualnym wsparciu innych osób (np. ankieterów czy ekspertów)
- ☐ zaplanowana, na ile to możliwe (temat, pytania kluczowe, kryteria, źródła, metody, narzędzia, procedury realizacji, opracowania i wykorzystania wyników, harmonogram, zasoby) przed złożeniem wniosku o dofinansowanie – niektóre szczegóły wpływające na kształt procesu znane będą dopiero w trakcie realizacji więc bardzo szczegółowe zaplanowanie ewaluacji nie jest możliwe na tym etapie
- ☐ dopracowana w szczegółach w trakcie realizacji projektu
- ☐ dane zbierane na bieżąco, w trakcie realizacji projektu, zgodnie z harmonogramem
- ☐ efekt ewaluacji – raporty, analizy, notatki służbowe, propozycje procedur, dokumentów itp.
- ☐ wynik ewaluacji projektu wpływa na sposób realizacji projektu

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWOJOCENNA STRATEGIA OŚWIECENIA

OPERA
CENTRUM PRACOWNIKA

UNA EUROPEJSKA
KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

Ewaluacja produktu

- ☐ obowiązkowa w każdym PI
- ☐ zlecona podmiotowi zewnętrznemu w stosunku do podmiotu beneficjenta / projektodawcy / partnerów występujących w projekcie
- ☐ jedynie nadzorowana przez zespół projektowy (w zakresie zgodności realizacji zadań zleconych z podpisaną umową na ewaluację, dostarczania potrzebnych danych i informacji, odbioru i weryfikacji zgodności dzieła z umową)
- ☐ warunki ewaluacji, szczegóły procesu, w miarę możliwości zaplanowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie i
- ☐ dopracowywane w szczegółach (nie wszystkich, np. zaproponowanie metody i narzędzi można zostawić potencjalnemu wykonawcy) w trakcie realizacji projektu, najpóźniej na etapie testowania, z uwagi na czas potrzebny na wyłonienie wykonawcy zadania
- ☐ dane zbierane zgodnie z harmonogramem wykonawcy
- ☐ efekt ewaluacji – raport
- ☐ wynik ewaluacji produktu wpływa na ostateczne cechy produktu finalnego projektu i jego kształt

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWOJOCENNA STRATEGIA OŚWIECENIA

OPERA
CENTRUM PRACOWNIKA

UNA EUROPEJSKA
KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB **ISB**

3.5 Oddziaływanie projektu

Wniosek

- Tabela w polu 3.5 wniosku
- Opis sposobu, w jaki osiągnięcie celu głównego przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL

Karta oceny

- a. Opis sposobu, w jaki osiągnięcie celu głównego przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL

KAPITAŁ LUDZKI
ROZWOJOCENNA STRATEGIA OŚWIECENIA

OPERA
CENTRUM PRACOWNIKA

UNA EUROPEJSKA
KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

3.5.a Oddziaływanie projektu

Tabela – **nowość od 1.01.2011:**

- ❑ Oczekiwany efekt realizacji POKL (lista zgodna z SzOP)
- ❑ Opis wpływu realizacji celu głównego projektu i planowanych do osiągnięcia w jego ramach wskaźników, na osiągnięcie oczekiwanego efektu realizacji Priorytetu PO KL

Jeżeli osiągnięcie celu głównego i planowanych do osiągnięcia w jego ramach wskaźników nie przyczynia do osiągnięcia oczekiwanego efektu realizacji danego Priorytetu PO KL (żadna opcja z listy rozwijalnej nie pasuje do danego projektu), to pkt. 3.5 należy wpisać cel szczegółowy określony dla danego Priorytetu zgodnie z jego brzmieniem w PO KL

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

3.4, 3.6, 3.7 Ryzyko

Wniosek

- Tabela w polu 3.4 wniosku
- Opis ryzykownych sytuacji
- Sposób identyfikacji ryzyka
- Reakcja na ryzyko

Karta oceny

- 3.4, 3.6 i 3.7 d. Opis potencjalnego ryzyka i działań zapobiegawczych

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

PSDB

3.4, 3.6, 3.7.d Ryzyko

Tabela – **nowość od 1.01.2011:**

- ❑ Cel szczegółowy (lista)
- ❑ Sytuacja, której wystąpienie może uniemożliwić lub utrudnić osiągnięcie danego celu lub wskaźnika pomiaru
- ❑ Sposób identyfikacji wystąpienia sytuacji ryzyka
- ❑ Opis działań, które zostaną podjęte w celu uniknięcia wystąpienia sytuacji ryzyka (zapobieganie) oraz w przypadku wystąpienia sytuacji ryzyka (minimalizowanie) z podziałem ról na partnerów

Ryzyko **niezależne od projektodawcy**, wysokie prawdopodobieństwo, duże oddziaływanie na projekt

KAPITAŁ LUDZKI

UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB

3.4, 3.6, 3.7 Potencjał i doświadczenie

Wniosek	<ul style="list-style-type: none"> Opis w polu 3.6 wniosku Opis doświadczenia projektodawcy i partnerów Informacje dotyczące potencjału finansowego projektodawcy i partnerów
Karta oceny	<ul style="list-style-type: none"> 3.4, 3.6 i 3.7 a. Doświadczenie w realizacji podobnych przedsięwzięć Potencjał instytucjonalny (kadrowy, techniczny, badawczy), w szczególności w kontekście upowszechniania i włączania do polityki (projektodawcy i partnerów)

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB

3.4, 3.6, 3.7 Zarządzanie

Wniosek	<ul style="list-style-type: none"> Opis w polu 3.7 wniosku Opis sposobu zarządzania Opis zaplecza technicznego i zaangażowanej kadry Uzasadnienie wyboru partnerów Opis roli partnerów Opis zadań zleczanych innym podmiotom
Karta oceny	<ul style="list-style-type: none"> 3.4, 3.6 i 3.7 b. Sposób zarządzania projektem 3.4, 3.6 i 3.7 c. Opis sposobu monitorowania projektu 3.4, 3.6 i 3.7 e. Uzasadnienie wyboru partnerów projektu i innych podmiotów 3.4, 3.6 i 3.7 f. Opis roli partnerów i innych podmiotów

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA PSDB

IV. Wydatki projektu

Wniosek	<ul style="list-style-type: none"> Budżet projektu, generowany w ten sam sposób, jak w przypadku projektów standardowych i wyodrębnionych projektów współpracy ponadnarodowej (dla projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym)
Karta oceny	<ul style="list-style-type: none"> a Ocena niezbędności b Ocena racjonalności i efektywności c Ocena spełniania zasady kwalifikowalności d Ocena zasadności poziomu kosztów zarządzania e Ocena prawidłowości sporządzenia budżetu

KAPITAŁ LUDZKI UNIA EUROPEJSKA

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PSDB
2007-2013

IV.a.b.c.d.e Wydatki projektu (1)

Ważne są te same aspekty oceny jak w przypadku projektów standardowych:

- ☐ niezbędność
- ☐ racjonalność
- ☐ kwalifikowalność
- ☐ zasadność kosztów pośrednich
- ☐ prawidłowość sporządzenia budżetu

w kontekście działań typowych dla projektów innowacyjnych

Projekty innowacyjne zwykle charakteryzują się wysokimi budżetami i są bardziej kapitałochłonne od standardowych

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

 CENTRUM INNOWACJI
I TRANSFERU TECHNOLOGII

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

 KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Dziękuję za uwagę

i życzę powodzenia w aplikowaniu do Programu

Spotkanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Prezentacja stanowi własność intelektualną Krajowej Instytucji Wspomagającej CPE i jest chroniona prawem autorskim

 KAPITAŁ LUDZKI
INICJATYWA EUROPEJSKA

 CENTRUM INNOWACJI
I TRANSFERU TECHNOLOGII

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY
